



ಸಂಪುಟ ೭

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೪೮

ಸಂಚಿಕೆ ೯

ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಹಾಲಪ್ಪನವರು

—೦—

ಕೊರವಂಜಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಆಸಕ್ತಿ ಜೊಂದಿ, ಕಂಡಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ, ಶ್ರೀಯುತ ಬಿ. ಪಿ. ಹಾಲಪ್ಪನವರು ಹಠಾತ್ತನೆ ನಿಧನ ರಾದುದು ಕೊರವಂಜಿಯ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ.

ದೇಶೋನ್ನತಿಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗಾಗಿ ಸದಾಕಾಲ ಭದ್ರಾವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ, ಶ್ರೀ ಹಾಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕೋಮು ಸಂಕೋಲೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಮೋಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜಭ್ರಾತೃಗಳು ಭಗಿನಿಯರು ಸುಖದಿಂದಿರಬೇಕು ; ಅವರ ಕಲಾ ಸಂಪತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಕೊರವಂಜಿಯ ಪ್ರಗತಿಹೊಂದಿ ಜನ ಸುಖ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕಳಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ತೀವ್ರ ಆಶೆಯಿದ್ದಿತು. ದೇವರು ಅವರ ಆಶೆಯನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ಶ್ರೀ ಹಾಲಪ್ಪನವರ ಹೃದ್ಧ ಮಾತಾಸಿತ್ಯಗಳಿಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಾಲಪ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಮೇಶ್ವರನು ಕೊಡಲಿ.

ಕುಹಕಿಡಿಗಳು

“ ಇಬ್ಬಸು ಸೋಪಲಿಸ್ವರ ಉಪವಾಸ ನಿಂತಿತು. ” (ಸುದ್ದಿ)...ಕೆಮ್ಮ ಉಪವಾಸವೂ ಎಂದಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೋ, ಎಂದು ಮಹಾಜನಗಳೆಲ್ಲ ಕಾತುರರಾಗಿಡಾರೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಟೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸಿನವರು ನಮ್ಮ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದಾರೆ....ನಮ್ಮ ಆಟಗಾರರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕರೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಲಾರೆವು.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಮದ್ಯ ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ೭೯೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ .. (ಸುದ್ದಿ)

ಪೌರಸಭಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ತಗುಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮದ್ರಾಸಿನ ಒಂದು (ಕುಂಭಕೋಣಂ) ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿದೆ....ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಇರಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಿತೂರಿ.

“ ವೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ ” (ನಿಪುಣರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ) .. ಆದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಮೀನು ಸಣ್ಣದನ್ನು ನುಂಗದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದಲ್ಲ.

ಭಾಷಣಕಾರರು : ನಿಮ್ಮ ಗದ್ದಲದಲ್ಲಿ ನನಗೇ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಭಿಕ . ಆದರಿಂದ ತಮಗೆ ಏನೂ ನಷ್ಟವಾಗ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪಳಗಿಸುವ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಜವಾಹಿರಲಾಲ್ ರವರಿಗೆ ವೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗುವುದು.... ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಬಹಳ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ

ಉರಿಗಾಳು

“ ನಾವು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮೂಹವನ್ನೂ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ” (ಸೆಹರು)....
ನಮಗೇನು ? ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮೂಹಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲಾ ...

“ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಟೀಮುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನೇಕರು ಆಡುತ್ತಿರು
ವುದು ನಮಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ” (ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಬಾಕ್ಸಿ)
ಬಲವಂತದಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಟೀಮಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು
ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ (ಕರಾಚಿ ಪತ್ರಿಕೆ) ...

“ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈಚೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ
(ಭಾವಣ) ...ಅದಕ್ಕೇ ಇರಬೇಕು, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳೇ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಹತ್ತಿರ
ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ದಿನ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಆಟಗಾರರನ್ನು ವೆಸ್ಟ್
ಇಂಡೀಸರು ಎಂದು ಸಂಜೋಧಿಸಬಾರದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆಯಂತೆ.

“ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಹಾಡಗಳನ್ನು ಊರಿನವರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು ”
(ಸುದ್ದಿ) ...ಹಾಗಾದರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಡಗಳು ಸಿದ್ಧ.

“ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕಂಕಣಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಅಂಥ ಸಭೆ
ಯನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ ” (ಯೂನೋ ಪ್ರತಿನಿಧಿ)....ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಲೇ
ನಾವೂ ಹೇಳೋದು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಯಾವ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಕ್ಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕೂತು, ಯಾವ
ಚಿತ್ರ ನೋಡುವಾಗಲೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಚಿತ್ರ
ವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿ ಊರಿನಲ್ಲೂ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ಡಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಹುಕುಂ ಹೊರಡುವುದಂತೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂಗಡಿ ಹೊಸಲುಗಳಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ವರಾಂಡಾ
ಗಳಲ್ಲೂ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಮಲಗುತ್ತಿರುವ ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಲಾಗುವುದಂತೆ
....ಹಾಗಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನೇಕರು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕಂತೆ ?

ನಿನ್ನೆ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ; ಕಾಲು ಕುಸಿದು
ಹೋಗುವವರೆಗೂ.....ಆಗ ಬಂತು, ಬಸ್ಸು..... .. ಇನ್ನೇನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತಂತೆ ?
ಆಂಬುಲನ್ಸ್ ?

“ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಬರೆದ ಸ್ವಂತ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ.... ಬಹುಮಾನ ”.....
ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದು ತೀರ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಜನರ ಕೂಗು ; ನ್ಯಾಯವ ಬಿಟ್ಟುನ್ಯಾಯಮಾಡುವ—ಅನು
ನಾಯಿಗೆ ಸಂಬಳ ತಪ್ಪೀತೆ ?

“ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲುನೀಡಿ ಕುಳಿತು ತೂಕಡಿಸಿದರೂ, ಕೈತುಂಬ ಸಂಬಳ
ಕೊಡುವ ಮಹಾನುಭಾವರು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹಲಕೆಲವರು ಇದಾರೆ, ನಿಜ ” ಎಂದು
ಮೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ, ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು, ಅವರನ್ನು
ಮುತ್ತಿದರಂತೆ.

ತಹಲ್ ವರೆಗೂ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನೂ ಬರೆಯದ ಒಬ್ಬ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಯನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲಾಯಿತು ; ಆತನ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ
ಇದೆಯಂತೆ.

“ ಆಂಧ್ರಕೇ ಸರಿ ” ಎಂಬ ಬಿರುದು ತಮಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಪಟ್ಟಾಭಿ
ಯವರು ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿರುವರಂತೆ.

ಮೈಸೂರು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಹಿಡಿಯಬೇಕೋ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮೈಸೂರಿನ ಕೈ
ಹಿಡಿಯಬೇಕೋ, ಹೇಗೆ ಈ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪುರೋಹಿತ ಪಟೇಲರೇ
ನಿರ್ಧರಿಸಲಿ, ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಲವಾಗುತ್ತಿ ದೆಯಂತೆ.

ಧೂಮಕೇತು

ಈ ಸಲದ ಧೂಮಕೇತು, ತೀರ ಮೋಸ. ಯಾವುದೋ ಹೀಚು ; ಎಳೆ ನಿಂಬೆಕಾಯಿ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಲಿತು ಮಲೆತ ಮಹಾ ಪ್ರಾಣದ್ದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮರಿ ಧೂಮಕೇತುವಾದರೂ, ಅದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅದು ತೋರಿಸೇ ತೋರಿಸಿತು, ಅನ್ನಿ. ಆದರೂ, ಸಾಲದು !

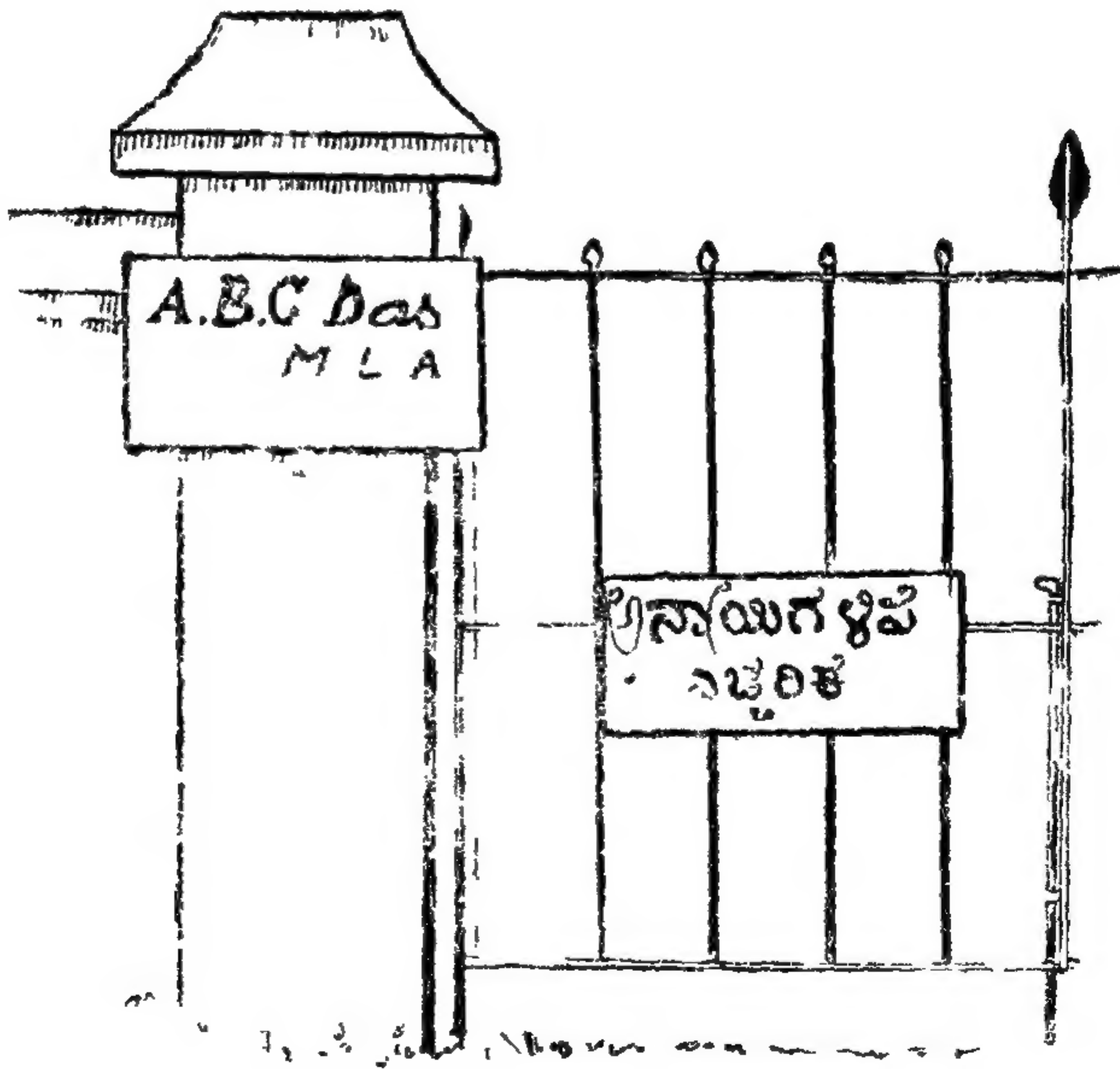
ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕಾಲಿಗೆ ಜೋಂಪು ; ಚರ್ಚೆಲಿಗೆ ಗಂಟಲು ಕೆರೆತ ; ಫ್ರಾಂಕೊ ವಿಗೆ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ , ಸ್ವಾಲಿನಿಗೆ ಪಿತ್ತ ; ಲಿಯಾಖತಾಲಿಗೆ ಕಣ್ಣು ನೋವು ; ಟ್ರೂಮನಿಗೆ ಚತುರ್ಭುಜ ; ಮಲಾನಿಗೆ ತಲೆನೋವು ; ಚೈಂಕೈಷೇಕನಿಗೆ ಎದೆ ಬಡಿತ,—ಎಲ್ಲ ಈ ಧೂಮಕೇತುವಿಂದಲೇ, ಎಂದು ನಮ್ಮೂರು ಜೋಯಿಸಣ್ಣಂ ದಿರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬೊಂಬಾಯ್ಗೆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬಡಿಯಿತು ; ಕಲ್ಕತ್ತಾಗೆ ಕೆಡಿಗಾಡಿ ಹೊಡೆಯಿತು ; ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಕಾಳಿ ನಾಲಿಗೆ ನೀಡಿದಳು , ಜಾವಾದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಕಾಳಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಳು. ಜಪಾನಿಗೆ, ಪಾಸ, ಟೋಜೋವಧೆ ಆಯಿತು ; ಪ್ಯಾರಿಸಿನಲ್ಲಿ ತೇಜೋವಧೆಯಾಯಿತು. ಮರಣಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರೂ, ಜನ ಪದ್ಯಕಟ್ಟಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು.....ಆದರೂ, ಸಾಲದು ! ಧೂಮಕೇತು, ಅಂದಮೇಲೆ, ಅದೆಂಥ ಮರಿಯ ಮರಿಯಾದರೂ, ಲೋಕ ತಲ್ಲಣಿಸಬೇಡವೆ ?

ನಮ್ಮದೂ ತಪ್ಪಿದೆ. ಈ ಸಲ ಈ ಧೂಮಕೇತುವನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆದರಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಧೂಪವೇ ಸಾಲದು. ಅದರ ಚಿತ್ರ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೇನುಗಳೇ ಏರ್ಪಾಟಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದೂರಲ್ಲೂ ಕೂಡ, ಒಂದು ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ, ಒಂದು ಮಹಾಸಭೆ, ಒಂದು ಮಾನಪತ್ರವಾಚನ, ಒಂದು ವಂದನಾರ್ಪಣೆ, ಒಂದು ವಿಜೃಂಭಣೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಕೂಡ, ಧೂಮಕೇತು ಬಂದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ,

ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಜಮೀನ್‌ದಾರಿ ನಿರ್ಮೂಲಿಕರಣ, ಏಕೀಕರಣ, ಹಲಕೆಲವರ ಮೂಲಿಕರಣ. ಹತೋಟಿ, ಒಳತೋಟಿ, ವರ್ಧಂತಿ, ಕ್ಷೇಣಂತಿ— ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಿದುವು. ಆಕಾಶದ ಕಣೆ ತಲೆ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಂಸಾದಕರಿಗೆ ಸಾವಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬೆಳಗಿನಜಾವ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಯಾವ ಮಂಕೆ ಏಳುತ್ತಾನೆ, ಹೇಳಿ, ಒಂದು ಪುಟಾಣಿ ಬಾಲಂಗೋಚೀನ ತಲೆಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತಬ್ಬಲಿ ಧೂಮಕೇತು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಣಕಿ ನೋಡಿದರೆ? ಸರ್. ಸಿ. ವಿ. ರಾಮನ್ ರವರಂಥವರು, ಮಹಾ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು, ಅದನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿ ಓಡಿಸಬಲ್ಲವರು, ಅವರೇ, “ಚಳಿಯಪ್ಪ, ನನ್ನ ಕೈಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.....ಈಗ, ಎದ್ದು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ತಾಪತ್ರಯ ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು.....” ಅಂತ ಆಕಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ನಾವೆದ್ದೇವೆಯೇ?

—○—



ಖಾಲಿ ಬಸ್ಸು

— 0 —

ಮೊದಲೇ ಇದ್ದಲಿನ ಬಸ್ಸು, ಅದರಮೇಲೆ, ಅಪ್ಪು, ಅದರಮೇಲೆ ಓವರ್ ಲೋಡು, ಒದ್ದಾಡಿಕೊಂಡು ಗೋಳಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು ಬಸ್ಸು. ಆಗ, ಯಾರೋ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರು, ದನ ಕಾಯುವವರು, ಕಲ್ಲು ಬೀರಿದರು. ರೋಯ್ ಅಂತ ಈ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿ ಆ ಕಡೆ ಹೋಯಿತು. ಹೋಯಿತು ಅಂತ ನಮ್ಮ ಊಹೆ. ಬೀರಿದರು ಅಂತ ನಮ್ಮ ಆಪಾದನೆ, ಒಳಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೂಗಿಕೊಂಡೆವು ನಾವು, ಹಿಡಿಯರೋ ಹಿಡಿಯಿರೋ ಅಂತ. ಹೋಲ್ಡಾನ್ ಹೋಲ್ಡಾನ್ ಅಂತ. ಸದ್ಯಃ, ದ್ರೈವರಿಗೆ ಕೊಂಚ ಮೆದುಳಿತ್ತು ತಲೆಯೊಳಗೆ. ಹೋಲ್ಡಾನ್ ನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ. ಅಪ್ಪು ಮುಗಿಸಿ, ಸಮ ರಸ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ, ನಿಲ್ಲಿಸಿದ.

ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಮಹಾಶಯ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿ, ಹುಡುಗರಿದ್ದ ಕಡೆ ಓಡಿದ. ದ್ರೈವರನೂ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ. ನಾವುಗಳೂ ಇಳಿದು ಓಡಿದೆವು. ಹುಡುಗರೂ ಓಡಿದರು, ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳು ವಿಸರ್ಜಿತ; ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳ ಜಾಸ್ತಿ, ಅದರೂ ಓಡಿದೆವು. ಹುಡುಗರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಜಿಂಕೆ ಮರಿಗಳು. ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ತರುವ ಚಿಣ್ಣಿಗರು. ನಾವು ೩೨ ಜನರೂ ಸಾಲಾಗಿ ಅವರನ್ನೇ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿದೆವು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ ಆಳು, ದ್ರೈವರನೇ ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನ

ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ; ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಎಡೆ. ನಾವು ಅರ್ಧ ಜನ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದೆವು; ಉಳಿದವರು ಎಡಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದೆವು. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಬಾಯಿ ಬಡಿದು ಅವ್ವಾ, ಅಪ್ಪಾ, ಎಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರೆಲ್ಲ ದೊಣ್ಣೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಓಡಿ ಬಂದರು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪುಕ್ಕಲು, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅವನು ಧಾವಿಸಿ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕೊರಕಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ. ಅದರೊಳಗೆ ಎರಡಾಳು ನೀರಿತ್ತು, ಅವನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲು ನಾನು ನೀರಿಗೆ ಬಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆನ ಹುಡುಗ

ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದ. ನಾನೂ ನಾಲ್ಕು ಜೊಂಬು ನೀರು ಕುಡಿದಿದ್ದೆ ದುರ್ವಾಸನೆ ನೀರಿನದು. ಆದರೂ ಆ ಬಡಪಾಯಿಯನ ದಡಕ್ಕೆಳೆದು ತಂದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಓಡಿ ಬಂದಿದ್ದ ಎಲ್. ಎಂ. ಪಿ.ಗಳೊಬ್ಬರು ಹುಡುಗನನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಕೂತು ನೀರು ಕಕ್ಕಿಸಿ ಉಸಿರು ತುಂಬಿದರು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಯವರು ದಂಡೋಪದಂಡವಾಗಿ ಬಂದರು.

ಸರಿ! ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎರಡು ಜಾಗಗಳಲ್ಲೂ, ಜಗಳ ; ಬಸ್ಸಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದರು, ಹುಡುಗರು ಅಂದರೆ, ನಂಬುವವರು ಯಾರು ? ದಂಡು ಧಾಳಿ ತಂದು. ಹಳ್ಳಿ ಹೈಕಳನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ. ಮಾಡ್ಲೇನೇ ನಿಮಗೆ ಮರ್ಯಾದೇನ, ಅಂತ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಅಚ್ಚುಕನ್ನಡ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನಕ್ಕೆ ಗಾಯಗಳೂ ಆದುವು.

ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಶಾನುಭೋಗರೂ ಪಟೇಲರೂ ಪಟೇಲರ ಮಗನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಪಟೇಲರ ಮಗ ಪೇಟೆ ತಿರುಗಿದವನು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಲ್ಲವನು ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಜೀವಸಹಿತ ಉಳಿಸಪ್ಪ, ಎಂದೆ ಬಸ್ಸಿನವರು ನಾವು ಚಂದಾ ಎತ್ತಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ತೆತ್ತೆವು.

ಮೂರು ಮೈಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದು ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದೆವು ಅಲ್ಲಿ, ಬಸ್ಸೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ! ಮಂಗಮಾಯ ! ಯಾರೋ ಪುಂಡರು ಕೆಳಕ್ಕೆ ನೂಕಿರಬೇಕು, ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಅಂತ ಹುಡುಕಿದರೆ, ಅಲ್ಲೇನಿದೆ ?....ಮಣ್ಣು ! ..ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಕೂತಿದ್ದು, ಎದಾರು ಜ್ವನ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಲಾರಿ ಹತ್ತಿ ಊರು ನೇರಿದೆವು, ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ತಿಳಿಯಿತು : ಆದೇ ಕಂಪನಿಯ ಬಸ್ಸು ಇನ್ನೊಂದು ಆದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ಖಾಲಿ ಬಸ್ಸು ನೋಡಿ, ಇದೇನಿದು ಅನಾಥಪ್ರೇತ ಅಂತ ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗಕಟ್ಟಿ ಬಿಗಿಸಿ, ಎಳೆದೊಯ್ದರು ಅಂತ !

—ಸೋಮಪ್ಪ.

ನಾನು ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು

ನಾನಂತೂ ವೈಸೂರು ದೇಶ 'ಬಿಟ್ಟು ಆಚೆ ಈಚೆ ಕಾಲಿಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಶುದ್ಧ ವೈಸೂರ್ ಪ್ರೇಮಿ ಸಮುದ್ರವು ಹೇಗಿರುತ್ತೋ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿತ್ತು. ನಾನು ಎಮ್ಮೆ ಪಾಸು ಮಾಡಿ ಅರಾರಾಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಪದವಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಹೋದರಾಯಿತು ಎಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ನಮ್ಮ ತಂದೆ. ಗುಮಾಸ್ತೆ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿದನಂತರ ಒಂದು ದಿನಸ ಮದರಾಸ್‌ಮೇಲ್ ಹತ್ತಿಬಿಟ್ಟೆ. ಆಗಿದ್ದಾಗಲಿ ಅಂತ! ಮೂರನೆ ಕ್ಲಾಸು !

ರೈಲು "ಕಂಟ್ರೈಂಟ್" ಸ್ಪೀಡ್ ತಲಪಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಶುರು, ಮದರಾಸ್ ವಾತಾವರಣ ! ಅಲ್ಲಿ ರೈಲು ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ತಿಳಿದು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಕಳಾಯಿಸಿದೆ. ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವ ಗುಂಪು ಗೊಂದಲವನ್ನೂ ಅವರ ಅನೇಕ ಭಾಷೆ, ನಡೆ, ನುಡಿಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಮಾತಾಡುವವರೇ ಕಮ್ಮಿ. ಕಮ್ಮಿ ಏನು, ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ! "ಎನ್ನೂ ಮ್ಯಾ, ಇಲ್ಲೇ ಪೋ ಮ್ಯಾ, ಟಿಕೆಟ್ ಎಂಗಿ ಮ್ಯಾ ?" ಎನ್ನುವ ಬಿಳಿ ಹ್ಯಾಟಿನ ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳು, "ಮಲ್ಟಿ ಒಸ್ಟಾರಂಡೀ, ಜಾಬುರಾಯಂಡೀ ಪೋಯಿ ಒಸ್ಟಾರಂಡೀ ಪಂತಲುಗಾರೂ" ಎಂದು ರಾಗೆವೆಳೆಯುವ ಆಂಧ್ರವಾರ್ಲು, "ಡೇಯ್, ತೂಕ್ಕಾ, ಒದಕ್ಕೇರೇಂ ಪಾರ್ ಕಂನ್ಯಾಟೇ" ಎಂದು ಕೂಲಿಯವನ ಮೇಲೆ ಜಬರ್‌ದಸ್ತು ಮಾಡುವ ಆರಡಿ ಮದ್ರಾಸ್ - ಪೋಲೀಸ್ ಕರೀ ಧಾಂಡಿಗರು ! "ಅವೇ ಜೊನ್ನಾಂಗಾಟೇ ಕುಡುಕ್ಕಮಾಟ್ಟು ಸಿಸ್ಟರ್, ನೀ ಉಂಪೊಂಜಾತಿ ಇಟ್ಟಿಗನಿ ಪೋಪ್ಪಾ ಜಾರ್ಜ್, ಮೇರೀ ವಂದಾ ಮೇಂಸಾಬ್ಬಿ ಶೊಲ್ಲಿ - - -" ಎನ್ನುವ ಅಣ್ಣಾತೆಗಳು, ಇವುಗಳೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡವೇ ಇಲ್ಲ.

ಕೊನೆಗೂ ಆ ಕರೀ ಸೂಟ್ ಬಿಳಿ ಹ್ಯಾಟಿನವನು ಹಸರು ದೀಪವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದನು. ರೈಲು ಬುಸ್ ಬುಸ್ ಎಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿತು. ಮೇಲೆ "ದೊಂಗಲುನ್ನಾರು ಜಾಗ್ರತ" ಬೋರ್ಡು ನೋಡಿ ವ.ನೀಪರ್ಸನ್ನು ನಿಕ್ಕರ್ ಜೇಬಿಗೆ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಸಲ ಮುಟ್ಟಿನೋಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಆಕಳಿಸಿದೆ, ಕಾಲು ಚಾಚಿದೆ, ಮಡಿಸಿದೆ, ತೂಕಡಿಸಿದೆ.

ನಾನು' ಕಣ್ಣು ಬಿಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇರ್ಸಿ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಬಂದೇ ಬಂತು. ಅಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಟೆಕೇಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು. ರೈಲು ಮದರಾಸ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು.

ನನ್ನ ನಗರಶೋಧನೆ ಚುರುಕಾಗಿ ಸಾಗಿತು ಕಂಡ ಕಂಡ ಟ್ರಾಂ ಬಸ್ಸುಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗುವದು. ತಿರುವಳ್ಳಿಕ್ಕೇಡೆ (Triplicane) ತಾಂಬರಂ, ಮಾಂಬಲಂ, ಕೋಡಂಬಾಕ್ಕಂ, ಮಾನಂಬಾಕ್ಕಂ, ಪುರುಷವಾಕ್ಕಂ, ಹೆಜಾಮನ ಸೇತುವೆ (Barber's bridge), ಚಟ್ ಪಟ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೌಂಡಾಯಿತು. ಮೆರೀನಾ ಬೀಚ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನೂ, ಮದರಾಸಿನ ಫ್ಯಾಷನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಬಿಷನ್ನನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು !

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಕರಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕಾದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ರೈಲು ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುವುದಾದುದರಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟನ್ನೂ ಒಂದು ಚಕ್ಕರ್ ಹೊಡೆದು ಬರೋಣವೆಂದು ಹೊರಟೆ. ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಬರುವಾಗ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಫೌಂಟೇನನ್ನನ್ನು ತರುವಂತೆ ನನ್ನ ಮಗನು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಆಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಸರಿಯಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ವಾಪಸ್ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮುಂದೆ ಬಂದು "ಪೇ ವೇಣುಮಾಸ್ವಾರ್, ಪಾರ್ಕ್, ಒರಿಜಿನಲ್, ನಲ್ಲಪೊರುಳ್ ಸಾರ್" ಎಂದು ರಾಗಾಲಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಪೆನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಮೂಗಿಗೆ ಹಿಡಿದ. ಇರಲಿ, ಒಂದು ಕೈನೋಡೋಣವೆಂದು ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಹೌದು, ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಪಾರ್ಕ್‌ರೇ. ಅಷ್ಟೇನೂ ಹಳೆಯದೂ ಅಲ್ಲ ಇಮಿಟೇಷನ್ನೂ ಅಲ್ಲ. ಸರಿ, ಶುರುವಾಯಿತು ಚೌಕಾಸೀ. ಕೊನೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ. ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಇದೇ ತರಹ ಪೆನ್ನನ್ನು ನಾನು ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ 50 ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮೂಲಕ ಕೊಡುಕೊಂಡಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು ಪರವಾಯಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೇ ಏಟು ಎಂದು 10 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಪೆನ್ನನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ನೋಡಿ ನನ್ನ ಭುಜವನ್ನು ನಾನೇ ತಟ್ಟಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಡೆ ದಾಟುಗಾಲು ಹಾಕಿದೆ.

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ "ಪೇ ತಂದೈನವ್ವಾ, ನಾಹೇದ್ದೂ" ಎಂದು ಓಡಿ ಬಂದ, ನನ್ನ ಮಗ. "ಹೂಂ" ಎಂದು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಜಂಭದಿಂದ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟೆ. ಅವನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ವಾರವೇ ಇಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಒಳಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅವನ ತಾಯಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ. ಅವಳೂ ಕಾಫಿ ಲೋಟವನ್ನು ಹಿಡಿದು

ಕೊಂಡು ಈಚೆಗೆ ಬಂದು “ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಪೆನ್ನಿಡ್ಡಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಪರವಾ
ಯಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ತುಮಾಡಿ “ಎಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪೆನ್ನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡಿ
ನೋಡೋಣ” ಎಂದಳು. ಒಳಜೇಬಿಗೆ ಕೈತುರುಕಿದೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ! ಎದೆ
ಡಬ್ಬಿందిತು! ಕೈನಡುಗಿತು ನಾನು ತಂದಿದ್ದ ಪೆನ್ನನ್ನೇ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹಿಡಿದು
ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ಅದರ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಕ್ಷರದಲ್ಲಿ “R. S. P.”
ಎಂದಿತ್ತು ಅದು ನನ್ನ ಹೆಸರೇ!! ಅಯ್ಯೋ ಮೋಸಹೋದೆನಲ್ಲಾ ಮಂಕೇ,
ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಎಂ ಎಸ್. ಎಂ. ರೈಲಿನವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ “ದೊಂಗಲುನ್ನಾರು
ಜಾಗ್ರತ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಸ್ತು ಬಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ
ಎಂದು ಸಂಕಟವಾಯಿತು. “ಇನ್ನೊಂದು ಲೋಟ ಕಾಫಿ ಇದೆಯೇ” ಎಂದೆ!

—ಶಾಂತಾ

ವಿದುರ

ಮೊನ್ನೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಧುಗಿರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನೆದುರು
ಕುಳಿತಿದ್ದ ಗೌಡರೊಬ್ಬರು ಇಳಿಮೀಸೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಗೋಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು.
“ಬೆಂಗಳೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೆ, ಸ್ವಾಮಿ”
ಎಂದು ಆತ ನನಗೆ ಬಿಕ್ಕುತ್ತ ಹೇಳಿದ. ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಗೌಡರು
ಬಸ್ಸಿನೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು ವಿಧುರೇ ಗೌಡರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೂ. ಅವರು ಹಳೆಯ
ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೆನೆದು ಆತನ ಹತ್ತಿರವೇ ಕುಳಿತರು. “ಹೆಂಗಪ್ಪ ಅಂತ ತಲೆ
ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಡ, ಕಣಪ್ಪೆ! ಆಗಬಾರದ್ದಾ
ಗೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಹೆಂಗಾರೂ ಸುಧಾರಿಸ್ಕೊಬೇಕು, ಅಯ್ಯೋ, ಅವ್ವ, ಅಂತ
ಜೋಲು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಸರಿ ಕಾಣಾಕೆಲ್ಲ” ಅಂದ, ಒಬ್ಬ ಗೌಡ. ಆಗ, ವಿಧುರೇ
ಗೌಡರು, “ನೀನೆಂಗಾದ್ರೂ ಹೇಳಪ್ಪ! ಹೆಣ್ಣು ಕಳ್ಳೊಳ್ಳೋದು ಅಂದ್ರೆ ತುಂಬಾ
ಕಷ್ಟ” ಎಂದರು. ಆಗ, ಮೂರನೆಯವ, “ಕಷ್ಟ ಅಂತೀಯಾ? ನನ್ನ ಅನುಭವ
ಎನು ಅಂತೀಯಾ? ಹೆಣ್ಣು ಕಳ್ಳೊಳ್ಳೋದು ಅಂದ್ರೆ, ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲ,....ಅಸಾಧ್ಯ!
....ಆಗೋದೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದ. ಆತನ ಅಂತರಂಗ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಉಳಿದವ
ರೆಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರು.

ರನ್ನಿ ಗಾಗಿ !

೧

ಮಲ್ಲರೆಲ್ಲರಾಡುವುದು ರನ್ನಿ ಗಾಗಿ - ಅವರು
ಬೀಸಿ ಬೀಸಿ ಬಾರಿಸೋದು ರನ್ನಿ ಗಾಗಿ ! - ಕಡೆಗೆ
ರನ್ನಾಟು ತಿಂದಾಗಂತು ತಣ್ಣಿಗಾಗಿ - ಪಾಪ
ಪವಿಲಿಯನ್ನು ಸೇರಬೇಕು, ಕುನ್ನಿಯಾಗಿ

೨

ಗೂಗ್ಗಿ ಸ್ಪಿನ್ನು ಬೌಲೂ, ವಿ-ಕೈಟ್ಟಿಗಾಗಿ - ಆಗ
ಹೌ ಇಸ್ ದಾಟೆನ್ನು ತ್ತಲೆ - ಒಟ್ಟಿಗಾಗಿ, ಎಲ್ಲ
ಗಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಳಿಮಾಡೋ - ದೌಟಿಗಾಗಿ ! ಹಳೆ
ಬ್ಯಾಟೆಲ್ಲ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ - ಸೌಟಿಗಾಗಿ.

೩

ಗೂದಮಟ್ಟಿ ಬೀರುತ್ತ - ಲೆಗ್ಗಿಗಾಗಿ - ಅವ
ಕುಣೆ ಕುಣೇತಾ ಓಡುವಾಗ - ಹಿಗ್ಗಿಗಾಗಿ - ಒಬ್ಬ
ಕ್ಯಾಚ್ಚಿಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು - ತಗ್ಗಿ ಬಾಗಿ - ಚೆಂಡ
ಹಿಡಿದಾಗ ಚವ್ವಾಳೆ - ಸುಗ್ಗಿಯಾಗಿ !

೪

ತೋಳ ಬಲ ಲಂಚಿನ್ ಛಲ - ಪ್ಲಕ್ಕಿಗಾಗಿ - ತಮ್ಮ
ಬಂದಕೂಡ್ಲೆ ಬೀಸೋದೆಲ್ಲ - ಡಕ್ಕಿಗಾಗಿ - ಮೆಲ್ಲೊ
ಚೆನ್ನದ್ವಾಸೆಸ್ಯೋದೆಲ್ಲ - ಲಕ್ಕಿಗಾಗಿ - ನಮ್ಮ
ಫಾಲೊ ಆನ್ ಮಾಡಿಸೋದು - ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ.

— ಪಾರ್ಥ.

ಆರಾಮ ಎಲ್ಲಿದೆ ?

— ೦ —

ಮೊದಲನೆಯ ಟೆಸ್ಟ್‌ಮ್ಯಾಚ್ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ಗುರಣ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ: “ ಸದಾ ಚರ್ಚೆಲು ಲಿಯಾಖತಾಲಿ ವಿಸಿನ್‌ಸ್ಕಿ ಅಂತ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲೋ, ಕಂಟ್ರೋಲು ರೇಷನು ತುಟ್ಟಭತ್ಯ ಚ್ಯಂಗ್‌ಕೈಷೇಕ್ ಅಂತ ಒದ್ದಾಡ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲೋ, ... ಇವತ್ತು ನೋಡು ಪೇಪರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಮರನಾಥ ಹಜಾರೆ ಸರವಟೆ ಅಂತ ಕ್ರೀಡಾ ಪೀಡೆಯನ್ನೇ ತುಂಬಿಸಿದಾನೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಪಾನೀಯ ಅಂತ ಐದು ದಿನವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹಾಯಾಗಿ ಖುಷಿಯಾಗಿ ಆರಾಮವಾಗಿ ಓದು ” ಎಂದೆ. ಗುರಣ್ಣ ಹಿಂದೆ ಗುಟ್ಟುಹಳ್ಳಿ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ದ್ವಾದಶದವನಾಗಿದ್ದ, ಹಾನಗಲ್ ಟೀಮಿಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಆಟವಿದ್ದಾಗ

ಆದರೆ, ಅದೆಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಕಥೆ ಎಂದು ಅವನೇ ನನಗೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ. ಮರ ಮುದಿಯಾದಾಗ, ಹುಳಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಕಣೋ! ಈಗ ನೋಡು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು, ಕಾಸು! ಹೇಗಾದರೂ ಬರಲಿ, ಎಷ್ಟಾದರೂ ಬರಲಿ! ಅದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ಅಂತ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟು, ರಷ್ಯಾ ಅಮೇರಿಕಾ ಕರಾಚಿ ಮಲನಾಫ್ರಿಕಾ ಅಂತ ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ತಿಳಿಯುವುದು ಬಿಟ್ಟು, ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ಮಂಕಡ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆಯೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ, ಮುಷ್ಟ್ಯಕ್ಕನನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೇನು ಕಷ್ಟ ರಂಗಾಚಾರಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆಯೆ, ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಈಗ ತೀರ ಅಸಂಬಂಧ ಜೀವನ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಲು ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದವರು, ನಿನ್ನಂಧವರು, ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟೆ.... ಅಂತ ನನ್ನನ್ನ ದೂಡೇ ಬಿಟ್ಟು, ಗುರಣ್ಣ!

ಆಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಸಂಜೆ, ನಾನು ಮತ್ತೆ ಗುರಣ್ಣನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. “ ಬೆರ್ಲಿನ್ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಿದರೇನಪ್ಪ? ಚ್ಯಂಗ್‌ಕೈಷೇಕನ ಹಿಂದೂಟ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂತು? ಡಿಗಾಲೆ ಪಕ್ಷದವರು ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸೂಚನೆ ಇದೆಯೇನಯ್ಯಾ ” ಎಂದೆ.

ಗುರಣ್ಣನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಬಡಿಯಿತು! “ ತಿರುಗಿ ಯಾಕೊ ನನ್ನ ಚಿಂತೆಗೆ ಬಿದ್ದೆ! ಆರಾಮವಾಗಿ, ಅಮರನಾಥನ ಹಿಂದೆ ಓಡಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ, ನಿನ್ನೆ

ಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಮೆದುಳು ಹೃದಯ ಎಲ್ಲಾನ್ನೂವೆ! ಜಗತ್ತಿನ ಗೋಳನ್ನೆಲ್ಲ ವೃಥಾ
ನಿನ್ನ ತಲೆಗೆ ಯಾಕೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀ, ಮತ್ತೆ” ಎಂದ

ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಂದೆ, “ಗುರಣ್ಣಾ! ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ಜಾಡ್ಯವೇ ಎಷ್ಟೋ
ವಾಸಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಳು ಆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಂಟರು,-ಕೊಲಂಬಸ್ಸಿಗೆ ಭೂವಿವರಣೆ
ಪಾಠ ತಲೆಗೆ ಹತ್ತದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ, ಅವನು ನಮಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟ, ಈ
ಸಗೋತ್ರದವರು.- ಆರುನೂರಮೂವತ್ತೊಂದು ರನ್ನು ವೇರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದಾರಲ್ಲಾ....
ಇನ್ನು ನಾವು ಗೆಲ್ಲೋದು ಹೇಗೆ? ಸೋಲದೆ ಉಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ನನಗಂತೂ
ನಿನ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿದ್ಧೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲವ್ವ. ನೀನು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ! ಹಾಯಾಗಿ,
ತಮಾಷಾಗಿ, ಯು. ಎನ್. ಒ., ಜೈನಾ, ಇಂಡೊನೇಷ್ಯ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಬ್ರಿಟಿಷ್
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಇವುಗಳ ಪಾಡು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಗುನಗುತ್ತಾ ಇರೋದು ಬಿಟ್ಟು,
ಹಾಳು ಈ ಹವ್ಯಾಸದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು, ನಾನು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ....
ಛಿ! ಛಿ!” ಎಂದೆ.

—ಗಂಗಾಧರ.



ದುಃಸ್ವಪ್ನ ತಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಹಾಗೆ ಒಂದು ಸೋಜಿಗ ತೋರಿತ —
—ತಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದು.

*

*

*

ನೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಲೇ ಬೇಕು. (ಭಾಷಣ)—
—ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ—ಮೂಲೇಲಿ ಕೂತರೆ ಹೇಗಪ್ಪಾ.

*

*

*

ಯೂ. ನೋ. ಕೈ ಸೇರಲು ಸಿಲೋನು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಾಗ ರಷ್ಯ ಬೇಡ ಅಂತಂತೆ—
—ರಬ್ಬರು ಕೂಡಿ ಕಾಸು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ರಷ್ಯಾ ಕೇಳಿದಾಗ, ಸಿಲೋನು
ಬೇಡ ಅಂತಂತೆ,—ಕಾಸು ಇಸುಕೊಂಡು ಕೆಟ್ಟ ರಬ್ಬರು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ?

*

*

*

ಕನ್ನಡ ಸರ್ವಿಸ್ ಪೇಜ್

೧. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ? ಎಷ್ಟು ? ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ಅವರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಉಪಾಯಗಳೇನು ? ಇಸಮುಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ?
೨. ನಾವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಮೇಲು, ಏಕೆಂದರೆ,
 “ ಅದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಸತ್ತಿ,
 ಸಮತಾವಾದದ ಸುಮ
 ಚರ್ಚಿಲ್ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಮೆಣಸರೆಯಲು ಅದೇ ದಾರಿ ”
 ಇಂಥದ್ದೇ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಕಾರಣಗಳು, ಇನ್ನೂ ಆರನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.
೩. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಡಿಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲಿಗೆ !, ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ.
೪. “ ನಮ್ಮ ದಿವಾನರಿದಾರಲ್ಲಾ, ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ..... .. ” ಮೂರು ಪುಟ ಮುಂದುವರಿಸಿ.
೫. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ, ಜೋಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಏನೇನಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಊಹಿಸಿ. ಆ ಊಹೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬರೆಯಬಹುದಾದದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ
೬. “ ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿರಿ ” ಎಂದು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು ? “ ಹೇಳುವವ ಹೆಡ್ಡನಾದರೆ, ಕೇಳುವವ ಹೆಡ್ಡನೆ ? ” ಎಂಬ ಆರ್ಯೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ.
೭. “ ಈಗ ನಮಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲ ” ಎಂಬ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಹತ್ತುಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ...ಭಾಷಣಾನಂತರ, ಪುಷ್ಪಹಾರ ದೊರೆಯ ದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬೈಗಳು ಯಾವ ಯಾವುವು ? ಕಾಣುವ ಕನಸುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
೮. ಭಾಷಾವಾರು, ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ? ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ನಾಟಕ ದುರಂತವೋ, ಸದಂತವೋ, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.

—ರೇವಣ್ಣ.

ತಂತ್ರ

—0—

ಗುಳ್ಳೆನರಿ ಒಂದು ದಿನ ಹಾಳುಬಾವಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ ಬರಲು ಉಸಾಯ ಕಾಣದೆ, ತಲೆ ಕೆರೆಯಿತು. ಇಷ್ಟತ್ತಡಿ ಆಳದ ಆ ಹಳ್ಳದಿಂದ ಭಂಗನೆ ನೆಗೆದು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾರುವುದೆಂದರೆ ನರಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಏಕೆ, ಕೈಕಾಲುಗಳಿಂದ ಆಗದ ಕೆಲಸ. ಉಳಿದವಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಬಾವಿಯ ತಳದಲ್ಲೇ ನಿಂತು, ತನಗೆ ತಾನೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಾಡ ತೊಡಗಿತು. ನರಿಯ ಗಾನ ಕಿವಿಗೆ ಕರ್ಕಶವಾದರೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತು ಕಾಡಿನ ನಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಬಾವಿಯ ಸುತ್ತ ನೆರೆದರು. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ನರಿ, " ಬನ್ನಿ ! ಬನ್ನಿ ! ಇದೇ ಸಗ್ಗದ ಬಾಗಿಲು, ಬಿಡುಗಡೆಯ ತಳಹದಿ ; ಭಾಂದಳದ ಮಾಂದಳಿರು ; ಇಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಕೊರೆತವಿಲ್ಲ, ಸುಡುಗಾಳಿಯ ಸುಳಿವಿಲ್ಲ, ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಇದೇ ಹರಿದ್ವಾರ ; ಕಾವ್ಯಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾವಿದೆ, ಕಲಾಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದೆ ; ಬಾವಿಯ ತಳದ ಮೂಲಕವೇ ಭಾವಿ ಸುವರ್ಣಾರಣ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸೋಣ " ಎಂದೆಲ್ಲ ಉಸನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಅಹ್ವಾನಿಸಿತು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಿವಿ ನೆಟ್ಟುಗಾಯಿತು ; ಕರಡಿಗೆ ರೋಮಾಂಚವಾಯಿತು ; ಕತ್ತಿಯ ಗಂಟಲು ಬಿಗಿಯಿತು, ಜಿಂಕೆಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತು, ಜಿರಾಫೆ ಕತ್ತು ಕೊಂಕಿಸಿತು ; ಕೋಳಿಯ ಜಂಭ ಜಾರಿತು ; ನಾಯಿ ಬಾಲವಾಡಿಸಿತು. ಕಡೆಗೆ, ಒಂದೊಂದಾಗಿ, ಬಾವಿಗೆ ಧುಮುಕಿತು. ಹೆಂಟೆಗೊದ್ದನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಿಪ್ಪೊಪೊಟಾಮಿಸ್ಸಿನವರೆಗೂ ಬಾವಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿತು. ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳೂ, ಶಾನೆ...ಆಗ, ಅದೇ ಸಮಯ ವನ್ನೇ ಕಾದಿದ್ದ ನರಿ ಭಂಗನೆ ಹಿಪ್ಪೊ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು, ಅದರ ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿಂದ ಕುದುರೆ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹಾರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಆನೆಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಅಲ್ಲಿಂದ - ಸುಲಭವಾಗಿ ಪುಟನೆಗೆದು ಅರಣ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋಯಿತು. ಹೊಗುವ ಮುಂಚೆ, ಬಾವಿ ಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಡ್ಡೆ ತಿರುಗಿ, ' ನಮಸ್ಕಾರ ! ' ಎಂದು ಹೇಳಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ, ತಿಳಿಯದು. ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಆ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ—

—0—

ದೇಶದ ವೈದ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸೇರಿದ್ದರಂತೆ—

— ಈಗ ದೇಶದ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆಯಂತೆ.

ಆ ಸವಿ ನೆನಪು

—o—

ಮುಂಜಾನೆ ಚುಮುಚುಮು ಎಂದು ಆ ಜೈಷ್ಠಮಾಸದ ಶನಿವಾರ ಉದಯಿಸಿತು. ಭಾನುದೇವನು ಪ್ರಪಂಚದ ಆಯಸ್ಸಿನ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನವನ್ನು ಉದಯಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅಳಿಸಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇಣಕಿ ನೋಡುವ ಸಮಯ. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆನಂದ ಉತ್ಸಾಹ - ತಣ್ಣನೆಯ ಸುಳಿಗಳಿ ನವಿರಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ಉದ್ಯಾನದ ಹೂಗಿಡಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೂಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದ ವಾಯುದೇವನನ್ನು ದೂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪರಿಮಳವನ್ನು ದಾರಿಹೋಕರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದವು ಅದೊಂದು ಸಂಭ್ರಮದ ಸುದಿನದ ಮುಂಜಾವು ಜೈಷ್ಠಮಾಸ - ಶನಿವಾರ.

ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವರು ಹಾಕಿದ ದಾಂಧಲೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದದ್ದು ಎಂಟುಗಂಟೆಗೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಮಧುರ ಮುಂಜಾವಿನ ವರ್ಣನೆ ನನ್ನ ಮದುವೆಯ ಮುಂಜಾನೆ ನೆನೆದು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದು. ಈ ಜೈಷ್ಠಮಾಸದ ಶನಿವಾರ ನನ್ನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾಸದ ಗಾಯದ ಗುರುತು. ಆ ದಿನವೇ ನನ್ನ ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಕೈಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕುಂಡದ ಸುತ್ತ ತಿರುಗಿದ್ದು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಲಗದವನು “ಶ್ರೀರಾಮಗೆ ಆರುತಿಯ ನೀರೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಳಗುವೆವು - -” ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲೂ ಇದೇ ನುಡಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು ಆ ನೆನಪಿನೊಡನೆ ತರಂಗ ತರಂಗವಾಗಿ ಆ ಜೈಷ್ಠಮಾಸದ ಶನಿವಾರ ಮೊದಲೊಂದು ಇಂದಿನ ತನಕ ಜರುಗಿದ ಜೀವನ ಚಲನ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಮುಂದೆ ಬಂತು - ಮತ್ತು ಬಂದು ಹಾಗೇ ಮತ್ತೆ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಡಿಕೊಂಡೆಚಲನ ಚಿತ್ರ ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

(ದೃಶ್ಯ ೧) ಅರಿಶಿನ ಬಳದ ಗುಳಿಗಲ್ಲದ ಚಲುವ ಮಿನಾಕ್ಷಿ ತುಂಬುರೆಪ್ಪೆಯ ವಾರೆಗಣ್ಣಿಂದ ಕದ್ದು ನೋಡಿದಳು. ಉಟ್ಟ ಪತ್ತಲ - ಕೈಗೆಕಟ್ಟಿದ ಅರಿಶಿನಕೊಂಬೆ ಧಾರ - ಮೃದುವಾದ ಕೈಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಗಿತ್ತು ದೇವರ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಿ. ಓ ಎಂತಹ ಸಂಭ್ರಮ ಅದು - - ಈ ಸೌಂದರ್ಯ ಖನಿಯ ಕೈಹಿಡಿದ ನಾನೇ ಕೃತಾಂತ - ಎತ್ತರದ ನಿಲುವು ಕೆತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣ ನೀಳ ಕೇಶರಾಸಿ ಬಲು ಚಲುವೆ - ಬಲು ಚಲುವೆ ಆ ಎನ್ನ ಮನರನ್ನೆ - ಹಾಲುಜೇನಿನ ಕೂಟ.....

(ದೃಶ್ಯ ೨) ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಏನು ನಗು. ಏನು ಉತ್ಸಾಹ
ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ - ಎಲ್ಲೋ ಹುಟ್ಟಿದಳು ಎಲ್ಲೋ ಬೆಳೆದಳು - ನನ್ನ ಮನೆಗೆ
ಅಟ್ಟಿದರು - ತನ್ನ ಮನೆ ಎಂದೇ ಶೃಂಗರಿಸುತ್ತಾಳೆ - ಹೂಕೂಜ ಅಲ್ಲಡಲೆ! ಕಿಟಕಿ
ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಫರದೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ತನ್ನಿ - ಬುಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟಳು. ಪೋಟೋ ಎಲ್ಲಾ
ನಾಲಿಸಿ ನೇತು ಹಾಕಿದಳು ಸಂಜೆ ಕೂಡಿ " ಭೇತಾಳ ಪುರಿ "ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಂತೆ
ಸುಗಂಧರಾಜ ನಾಲ್ಕು ಕುಚ್ಚು - ಮೈಸೂರ ಸಿಲ್ಕು - ಜರಿ ಅಂಚಿನ ರವಕೆ - ಸಿಲ್ಕಿನ
ರಿಬ್ಬನ್ನು - ಒಂದೆ ಎರಡೆ - ಪಾಂಡ್ಯಕ್ರೀಮು - ಕ್ಯಾಂಧರಡೀನು ಕುಟಕುರಾವಾಡರ್
- ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ - ಮೈಸೂರು ದಸರ - - - ಕೂಡಿ ತಿರುಗಬೇಕು. ಬಲುಮಾತು
ಬಲುಮಾತು ಮಹರಾಯಿತಿದು - ಆನಂದ - ಉತ್ಸಾಹ - ಉಬ್ಬರ - ಉನ್ನಾದ.

(ದೃಶ್ಯ ೩) ಮೈಕೈನೋವು - ಹುಳಿದಾಳಿಂಜ್ರಿ - - ಹುಣುಸೇತೊಕ್ಕು -
ಹುರಿಗಾಳು - ವಾಂತಿ ವಾಂತಿ ವಾಂತಿ - - ಕೈಯ್ಯಲಿ ಸೀಸೆ, ಕೊಂಕುಳಲ್ಲಿ ಕೂಸು,
ಡಾಕ್ಟರ ಬಿಲ್ಲು - ಜೊಚ್ಚಲ ಸಂಭ್ರಮ ಅತ್ತೆ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಠಿಕಾಣೆ
- ಪ್ರಪಂಚ - ಸಂಸಾರ - ದೇವರ ದಯೆ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ - ಕೂಸಿನ ಹೆಸರು ವೆಂಕ
ಟೇಶ ಕುಲದೇವರು.

(ದೃಶ್ಯ ೪) ಗ್ಲಾಕ್ಸೊ - ಓಸ್ಟರ್ ಮಿಲ್ಕ್ - ಗ್ರೈವ್ ವಾಟರ್ ಉಣ್ಣೆಟೋಪಿ-
ಆದರೂ ಹುಡುಗ ಮೈಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ವೆರಾಂಬುಲೇಟರ್ - ಜೆಮ್ಮಿ ವೆಂಕಟರಮಣ-
ಪಿಲಿಪ್ಸ್ ಮಿಲ್ಕ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೀಶಿಯಂ- ಚಿಟಿಚಿ ಕಳ್ಳ ಟ್ರಿಟ್ರಿಟ್ರಿ - ನಕ್ಕ ನಕ್ಕ ನಕ್ಕ-
ಇದ್ದೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗನ್ನ - ಜೋ ಜೋ ಜೋ - - ಜೋಜೋ ಜೋಜೋ.

(ದೃಶ್ಯ ೫) ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ರೇಷ್ ಹಿಟ್ಟು ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಬ್ಬೊ ಹೇರ್ ಆಯಿಲ್
ಅಂದ್ಲಾಗೆ - - ದುಡಿದಿದೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಗನ ಬಿಲ್ಲೇ ಆಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಮಿನಾಕ್ಷಿ
ವೈಲಿ ಸ್ವಸ್ಥವಿಲ್ಲ - - ಹುಣುಸೇತೊಕ್ಕಿನ ಸಮಾಚಾರವೆ - ಮರ್ಚಲ ಸಂಭ್ರಮ.
ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಇನ್ನು ಲಂಗ - ಚೈನು ಗಂಡನ ಪೂಜೆ - ಬೊಂಬೆ ಹಬ್ಬ
ದಿವಾಳಿ ಫಿರ್ ಆಗಯಿ - - ವೆಂಕಟೇಶ ದಂಟೊಂದ.

(ದೃಶ್ಯ ೬) ದಬ್ಬಾಳಕೆ - ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿತಪ್ಪಿದೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಕತ್ತಿ
ಕೊಟ್ಟು - ಮಿನಾಕ್ಷಿಯ ತಲೆ ನಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ - - ಯಾವ ದೈವದ ಫಲವೋ ಹದಿ
ನೆಟು ಮೋದ ಸೀರೆ ಆದರೂ ನೆರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.
ರವಕೆಗೆ ಎರಡ. ಗಜ ಸಾಕೊ ಸಾಲದೊ - ಆ ಸಂಪಿಗೆ ಮೂಗೆಲ್ಲಿ ಈ ಗಜನಿಂಬೆ ಎಲ್ಲಿ
- ಶಿವಾ ಏವಾ ಅನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯ - - ನನ್ನ ದೇನೂ ನಡೆಯದಲ್ಲಾ - ಒಂದೂ

ತೋಚದು - ಅವಳ ತವರೂರ ಬಳಗ ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಸತ್ತೆವೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ ? ಆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವೇ ಕೊಡದೆ ಕಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ ನೀರುಸೇದೋಕೆ ನಾನೇಕೆ ಕೈಕೊಡಬೇಕು ! ವ್ಯಾಯಾಮದ ನೆಪ ಹಾಕಿ ಹಗ್ಗ ಎಳೆತೇನೆ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಬಿಡಿಸೋದು ಹೇಗೆ ?

(ದೃಶ್ಯ ೭) ತಿರ್ಚಲ ಸಂಭ್ರಮ - ತಿನ್ನುಪ್ಪಯ್ಯ.

(ದೃಶ್ಯ ೮) ನಾಲ್ವರ ಸಂಭ್ರಮ - ನಳಿನಾಕ್ಷಿ.

ಪಕ್ಕದ ಪ.ನೆ ವಾಲಗದ ಸದ್ದು ಏರುಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಧಾರೆ ಸಮಯ ಇರಬೇಕು. ಡೋಲಿನವನು ಡೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿ ಕುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಗುದ್ದಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ನೆನಪಿನ ಕನಸು ಕದಡಿ ಕಡೆ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಕೈಹಿಡಿದ ಕಣ್ಣು ತನ್ನ ಮದುವೆಯ ಪಟ್ಟವಳಿ ಉಟ್ಟು - ಕೊಂಕುಳಲ್ಲಿ ನಳಿಪಾಪ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮ - ಹಿಂದುಗಡೆ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಮೂವರ ಮೂಗಲ್ಲೂ ಬಿಳಿಯ ಬಳಪದಂತೆ ಹಾದುಬಂದ ಸಿಂಬಳದೊಡಗೂಡಿ - ಏರುಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದಳು - " - - ಎಷ್ಟೊತ್ತೊಂದ್ರೆ ಮಲಗೋದು - ಏಳಿ ಆಗಲೆ ಧಾರೆಗೆ ಕೂಡಿ ದ್ದಾರೆ ಪಕ್ಕದಮನೇಲಿ - ಎರಡು ಸಲ ಕರೆದುಹೋದರು ಪಾಪ - ಭಾಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೊಂದ್ರೆ ಏಳಿ ಏಳಿ - ತೊಟ್ಟಲಿಗೆ ಹಾಸಿದ ನಿಮ್ಮ ಜರಿ ಶಲ್ಯ - ಪಂಚೆ ಹಾಗೇ ಇದೆ ಉಟ್ಟೊಂಡು ಬೇಗಬನ್ನಿ - ಅವರೇನೆಂದುಕೊಂಡಾರು ಪಾಪ ನಾನು ಹೋಗ್ತೇನೆ - ಒಲೆ ಮುಂದೇನೆ ಕಾಫಿ ಇದೆ ಬಸ್ತೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡಿ - ವೆಂಕಟೇಶ ಮಲಗೇ ಇದ್ದಾನೆ - ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಮ್ಮು ಆಮೇಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗ್ಬೇಕು ಬೇಗ ಏಳಿ - - ಹೇಳೋದು ಕೇಳಿಸ್ಸಿಲ್ಲೆ ? " ಎಂದು ಗುಟುರು ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಶಲ್ಯ ಹೊದ್ದು ಹೊರಬಿದ್ದೆ.

ವಾಲಗದವರು " ಇದು ನ್ಯಾಯವಾ " ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಮುಂಜಾನೆ - ದಂಪತಿಗಳು ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದ ಮುಂಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ವರನಿಗೆ - ವಧುವಿಗೆ ಅಭಿ ನಂದಿಸಿದೆ. ಬರುತ್ತ ವರನ ಕೈ ಕುಲುಕಿ - " ದಬಾವಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಧಡೂತಿಯಾಗಿ ಬಾಳು - - " ಎಂದು ಹರಸಿದೆ. ಹತ್ತಿರವೆ ನಿಂತಿದ್ದ ನನ್ನಕೆ ಕಣ್ಣು ಕೆರಳಿಸಿ ನೋಡಿದಳು. ಕಂಬಿ ಕಿತ್ತೆ ಸೀಸೆ ಹಿಡಿದು ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿ - ಔಷಧಾಲಯಕ್ಕೆ.

— ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ.

ಮುಃ ಖ ಸೀ ಟು

(ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಯೈ ನಮಃ)

- ೧ -

ಅನಾಥ ಇವನಿನ್ನೊಬ್ಬ
ಈ ಬಸ್ಸುರೋಸಿ,
ವೇದನೆಯ ತಾಳದೆಯೆ
ಹಾರಿದನು ಹೊರಗೆ

- ೨ -

ಅಲುಗಿಸಿವನನು ಕುಲುಕು
ಮುದುರಿ ಹಿಡಿದೆತ್ತು.
ಏನು ಕೈಕಾಲ್ ಗಾಯ!
ಯಾರು ಈ ರಾಯ?
ನೋಡು ವೈಯೊಳು ಉಡಿಗೆ
ಹಿಸಿದು ಹರಿದಿಹುದು ;

ಕೈಕಾಲು ಕೊರಳುಗಳು
ಕಿರಿಚಿ ಮುರಿದಿಹುವು.
ಎದೆ ಕರಗು, ಬಾ, ಎತ್ತು
ಕೃಕರಿಸದೊಲಿದು.

- ೩ -

ದುಡುಕೆ ಕ್ಯಾವನು ಮಿಾರಿ
ದೊಡು ಬಸ್ಸನು ಏರಿ
ಕೆಟ್ಟವನು ಇವನು,
ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ

ತನ್ನ ಬೆನ್ನಲಿ ಒಂದು
ಸ.ಟ್ಟವನು ಇವನು ,
ಎನುತ ದೋಷವ ಬೆದಕಿ
ಗದರದಿರು ನೀನು.
ಅವನ ಕೊಟಲೆ ಏನೊ,
ಅವಸರ ಅದೇನೋ,
ಅದರೆಣೆಕೆಗಿದೆ ಹೊತ್ತು ?

ನಾನೆ ಜರೆವವರು ?
ಇವನ ಹಾಗೆಯೆ ಹತ್ತಿ
ಓವರ್ ಲೋಡ್ ಎಂದಾಗಿ
ನಾಳೆ ಬರುವವರು ?

- ೪ -

ಯಾರಿವನು ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ?
ಸ್ವಂತವೋ ? ಬಾಡಿಗೆಯೋ ?
ರೇಷನಿನ ಕಾರ್ಡುಂಟೋ ?
ಏ ಕ್ಲಾಸೋ ? ಬೀಯೋ ?

ಪಂಚೆಗಳು ಷರಟುಗಳು
ಒಂದೊಂದೆ ಇವೆಯೋ ?
ಇನ್ನು ಅಕ್ಕರೆಯಾಕೆ
ಜೊತೆಗೆ ಹತ್ತಿರದಾಕೆ
ಮತ್ತಿಬ್ಬರಿಹರೋ ?

ಕಾಲೇಜೋದುವ ಹುಡುಗ
ಮದುವೆ ವಯಸಿನ ಹುಡುಗಿ
ಇವಗಿರುವರೇನೊ ?

- ೫ -

ಆಹ, ಎಲ್ಲಡಗಿತೋ
ಆರೈದಮದ ಕರುಣ
ಆರೈಜನಗಳ ಮರುಕ.

ಉರಿಯುವನೆ ಬಲ್ಲ !
ಅಯ್ಯೋ, ಏನನ್ಯಾಯ !
ತುಂಬಿದೀ ಬಸ್ಸಲ್ಲಿ
ಸೀಟ್ ಇವನಿಗಿಲ್ಲ !
ಎಷ್ಟು ಓವರ್‌ಲೋಡು !
ಸೀಟ್ ಇವನಿಗಿಲ್ಲ !
ಅನಾಥ, ಹಾ, ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ !
ರಸ್ತೆಯೇ ಶರಣು !

- ೬ -

ತುಂಬೆ ಎಕ್ಕೆಯ ಗಿಡವ
ಹತ್ತ ಹೆದರುವನು,
ಮನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲು ಮೂರು
ಇಳಿಯ ಹೆದರುವನು,
ಬೆಚ್ಚಿದನೆ, ಬೆದರಿದನೆ,
ಹೆದರಿದನೆ, ಆಹಾ,
ಬಸ್ಸಿನಿಂ ದುಮುಕೆ ?
ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿಯೆ,
ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿಯೆ,
ಈ ಬಸ್ಸು ಬೇಡೆಂದು
ಹಾರಿದನು ಹೊರಗೆ.

- ೭ -

ಹಾರಿದನು, ಉರುಳಿದನು,
ಎದ್ದು ಮುಗ್ಗುರಿಸಿದನು,
ನಡುರಸ್ತೆಯೊಳಗೆ.
ಎಲವೊ ದೈವರೆ, ಕಟುಕ,
ಇಲ್ಲಿ ಬಾ, ನೋಡು ಬಾ,
ಎಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಕುಳಿತು
ಸ್ಪೀಡು ಓಡುತಿಹೆ !
ಈಗ ಬಾ ನೋಡು ಬಾ
ಇವನೊಡನೆ ದುಮುಕು ಬಾ,
ದುಮುಕು ಬಾ, ಪಾಪಿ

- ೮ -

ಅಲುಗಿಸಿವನನು ಕುಲುಕು.
ಮುದುರಿ ಹಿಡಿದೆತ್ತು
ಏನು ಕೈಕಾಲ್ ಗಾಯ !
ಯಾರು ಈ ರಾಯ ?
ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸವರಿ
ಮೃದುವಾಗಿ ಮಡಿಸು.
ಬಿರುಗಣ್ಣು ನೋಟವನು
ರೆವೈಯಲಿ ಕವಿಸು.
ತಳ್ಳುವರ ತಿವಿಯುವರ,
ಮುಳಿಯುವರ, ತುಳಿಯುವರ,
ಮೈ ತಾಳಿ ತಾಳಿ
ಹಲ್ಲುಮುಡಿಯನು ಕಚ್ಚಿ
ಕಲ್ಲು ಮನಸಾದಾಗ
ನೆಟ್ಟುದೀ ನೋಟ !

ಮುಂದೆ ಬಲ್ಲವರಾರು ?

ಇಂದಾಯ್ತು ಶಾಂತಿ

ಬಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿರಲಿ

ನಾವು ಮಾಡುವ ಹಿಂಸೆ

ಅದೆ ನರಕಹಿಂಸೆ !

ಕ್ಯಾವಿನಲಿ ನಿಲ್ಲದೆಯೆ

ನಡುವೆ ಹತ್ತುವ ಜನರ

ನಾವು ಧಿಕ್ಕರಿಸ ವೆವು !

ದೂರ ಅಟ್ಟುವೆವು !

ಅಟ್ಟಿನಾ ರೀತಿಯಲಿ

ತಂಪೆ, ಡಾಕ್ಟರನು.

ದೈನ್ಯದಲಿ ಮೌನದಲಿ

ತನ್ನ ಪಾಪವನೊಪ್ಪಿ

ಮರೆಹೊಗುವನಾಥನನು

ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿಸಿ

ಅವನ ಬಳಿ ಕಳುಹು !

—ಗುಂಡಯ್ಯ.

ಯೂನೊ ಮಂತ್ರ

೧. ಯೂನೊ ಮಂತ್ರವ ಜಪಿಸೋ, ಹೇ ಮನುಜಾ
ಆ ಮಂತ್ರ ಅಣುಮಂತ್ರ ನೆಚ್ಚಿ ನೀನಿರಬೇಡ
೨. ಯೂ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯೂ ಎನ್ನೆ ಕೈ ನೀಡಿ
ಯೂ ಎನ್ನೆಸ್ಸಾರನ್ನ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದಾ
ಯುಗ ಯುಗಕು ಮನವೊಲಿಸಿ ಒಗಶಾಂತಿ ಕೊಡುವ ...ಯೂನೊ
೩. ಮತ್ತೆ ನೋ ಎಂದೆನಲಾ, ಕರಿ ಜನರ ಕೂಗುಗಳು
ಒತ್ತಿ ಧರ್ಮವ ನಿಲಿಸೆ, ಕೈ ಎತ್ತದೆ
ಚಿತ್ತ ಕಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಹಿಡಿಸುವ ಒಳ್ಳೆ ಯೂನೊ
೪. ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದಾಗೆಲ್ಲ ಈ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುವರು
ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಳಗಕೆ ಸಿದ್ಧತೆಯನಡೆನೀ
ಎತ್ತಪೋದುದೊ ಶಾಂತಿ, ಕೈಲಾಸವಾಸೀ ಯೂನೊ

ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ

ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿದ್ವತ್ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ : ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಪಾಠ ಹೇಳುವಾಗ, ಕನ್ನಡ ಅವಶ್ಯಕವೆ? ಹಿಂದಿ ಸಾಲದೆ? ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಬೇಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎದ್ದು ಗುದ್ದಾಡಿದುವು. ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು, ಎಂದು ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತು ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಕೊಲಂಕಷವಾಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಕುಳಿತ ಕೂಡಲೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಎದ್ದು, "ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಏನನ್ಯಾಯ? ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಅಂತ ನಾವು ವಾದಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಈ ಮಹರಾಯರು, ಶಿವಪೂಜೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಶಿಂಗ್ಲೀಕನನ್ನು ನುಗ್ಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಮಾತೃಭಾಷೆ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯದೊಂದನ್ನು ನುಗ್ಗಿಸಿ ಅವಾಂತರ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದಾರಲ್ಲಾ!" ಎಂದರು!

ನಮ್ಮಲ್ಲಿನೇಕರಿಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ಪಿತೃಭಾಷೆ ತೆಲುಗು, ಮಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರ! ಅಥವಾ, ಮನೆ ಮಾತು ತೆಲುಗು, ಮಠದ ಮಾತು ಕನ್ನಡ, ಮನದ ಮಾತು ಕೊಡಗು, ಕೊಂಕಣಿ, ಜನದ ಮಾತು ಕನ್ನಡ! ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮಾತೃಭಾಷೆ ಜಾಮಾತೃಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳ ತೊಡಗಿದರೆ, ತೊಡಕಾದೀತು! ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ರಾಜಭಾಷೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯ ಸಾಧನ, ವ್ಯವಹಾರದ ಸೂತ್ರ - ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತವೆ? ಹಿಂದಿಯೆ? ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿಯೆ? ಲಕ್ಷ್ಮೋದಲ್ಲಾಡುವ ಮಾತೆ? ಲಕ್ಷ್ಮರ ನಲ್ಲಾಡುವ ಮಾತೆ? ಡಿಳ್ಳಿಯದೆ? ಹಳ್ಳಿಯದೆ? ಅರಬೀ ಮಿಶ್ರವಾದದ್ದೆ? ಸಂಸ್ಕೃತ ಜನ್ಯವಾದದ್ದೆ?

ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆ? ಅಥವಾ, ಅದನ್ನು ದೂಡಿ ರಷ್ಯನನ್ನು ಸರಿಸುವುದು ಜಾಣತನವೆ? ಜರ್ಮನ್ ಇನ್ನು ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೆ? ಅಣುಬಾಂಬು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಜಿಚ್ಚು ಶೇಖರವಾಗಿದೆ? ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಏಕಭಾಷೆ ಬೇಡವೆ? ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಈಗಿನಿಂದ ಯಾಕೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಾರದು, ಎನಿಸಿತು, ಅದೇ ಅಂಗವಿನ್ಯಾಸ. ಕೈಕಾಲು ಬೀಸುವುದು, ಕಣ್ಣು ಮಿಟಕಿಸುವುದು, ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸುವುದು, ಮೂಗು ಕೆರೆಯುವುದು, ಕಿವಿ ಆಡಿಸುವುದು, ಹಲ್ಲು ಕೆರೆಯುವುದು! ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇವತ್ತು ಯಾವತ್ತೂ ಉಳಿಯುವ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವುದುತ್ತಮ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

—ಗಂಗಾಧರ.

ಭಾವನಾ ಜೀವಿ

— 0 —

ಮುನಿಸಾಮಿ ಮೂತಿಗೆ ಸಾಬೂನನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎಳೆದ. ಏಕೋ ಮೂತಿ ಉರಿಯಿತು. ತಕ್ಷಣ ಮುನಿಸಾಮಿ ತನ್ನ ಹೆಗಲಮೇಲಿದ್ದ ಟವಲಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮೂತಿಯನ್ನು ದುಮಿದ ನನಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಪ್ರಶ್ನೆ ತೃಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದೆ ಅವನು ತನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತದ ತರ್ಜನಿಯನ್ನು ಬಾಯಮೇಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ತೀಕ್ಷ್ಣನೋಟದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಬಲಗಡೆಗೆ ಎರಡನೆಯ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಾಮಿಯ ತಮ್ಮನ ಕೈಗೆ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೂತಿದ್ದ ಆಸಾಮಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿನ ಚಲನೆಯಿಂದಲೇ ಸೂಚಿಸಿದ ಆತ ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರಂತೆಯೇ ಕಂಡರೂ ಕೂಡ, ಮುನಿಸಾಮಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಆತನಲ್ಲಿ ಏನೋ ರಹಸ್ಯ ಅಡಗಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದೆ “ ಏನು, ಮುನಿಸಾಮಿ ಆತನ ವಿಷಯ ” ಗುಸುಗುಟ್ಟಿದೆ “ ಪ್ರಾಣಿ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಲಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳ್ತೀನಿ ” ಎಂಜಲೆರಚುತ್ತಾ ಉಸುರಿದ.

ಅವನು ಹೊರಟುಹೋದ ಆಮೇಲೆ ಮುನ್ನಾಮಿ ಹೇಳಿದ “ ಒಂದು ದಿನ ಈತ ಒಬ್ಬ ಹೊಸಬರೊಂದಿಗೆ— ಆತನಿಗೂ ಇವರಷ್ಟೇ ವಯಸ್ಸು— ಸೆಲಾನಿಗೆ ಬಂದ. ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತು, ಆತನು ಬಂದ ಜರ್ಜುರನೋಡಿ ಒಳಗುಟ್ಟು ಏನೋ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಕುರ್ಚಿಗೇ ಬಂದು— ನೀವು ಹೇಳೋ ಹಾಗಿ ಈ ಕುರ್ಚಿ ನನ್ನ ಮನಾಪಲಿ, ಸೆಲಾನು ಶುರುವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅನ್ನಿ”— ‘ ಮುನಿಸಾಮಿ ಕ್ರಾಪ್ ಕಟ್ ’ ಎಂದ. ನಾನಿನ್ನೂ ಕತ್ತರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆಯೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಣಿಸಿಬಿಟ್ಟ, ಆರು ಅಣೆ !

“ ಇದೇನು ಸ್ವಾಮಿ ! ಎಂದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ‘ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ತಗೋ, ಮುನಿಸಾಮಿ ’ ಎಂದರು. ಶುರುವಾದಿದೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಳೇ ಸ್ನೇಹಿತ ಗಿರಿಯಪ್ಪ ಬಂದ. ಆಸಾಮಿಯ ಜೋಲು ಮುಖ ನೋಡಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ‘ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿ ತುಂಬ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ’ ಎಂದೆ, ಅಂದಹಾಗೇ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿಗೆ ಏನಾಗಿಲ್ಲ ಕಾಯ್ಲೆ ’ ?

‘ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಮುನ್ನಾಮಿ. ನನ್ನ ಗಾಚಾರ ’ ಎಂದು ಅವನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತ. ನಾನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ‘ ಅದೇನು ಹೇಳು, ಗಿರಿಯಣ್ಣ, ಮನ್ನನ್ನಲ್ಲ ಮರಕ್ಕೆ ಬರೈತಾ ಗಾಚಾರ ’ ಎಂದೆ ಅವನು ಶುರುಮಾಡಿದ. ನಾನು ಈ ರಾಯ್ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಎಡಗೈಯಿಟ್ಟು ಬಲಗೈಲಿ ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಹಾಗೇ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾ ನಿಂತೆ.

“ ನೋಡು, ಮುನ್ನಾಮಿ, ಮೊನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನೈಟ್ ಸಿವ್ವ್ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಆಗಿತ್ತು. ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದಾಗ ಇವಳಿಗೆ ಬದಲು ಗಂಗನೇ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಳು. ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡೆ. ಮಲಗೋಕೆ ಮುಂಚೆ ಇವಳನ್ನ ಕೂಗಿದೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಇವಳ ಹಣೆಗೆ ಕೈ ತಗುಲಿತು ಗಾಬರಿಯಾಯ್ತು ನನಗೆ ಇವಳಿಗೆ ಜ್ವರ ಸುಡ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ಕೈ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಕಾದರೆ ಮೂಗಿಗೆ ತಗಲ್ತು, ಕೈ ಒದ್ದೆ ಆದಹಾಗಾಯ್ತು ಬೆವರೇನೋ ಅಂದು ಕೊಂಡು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಒರಸಿಕೊಂಡೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಿರುಗಿ ಸಿವ್ವಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲ ಅಂದು ಕೊಂಡು ಗಡಿಯಾರಕ್ಕೆ ಅಲಾರಂ ಇಟ್ಟು ರಾಮಾಂತ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಹೋದೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಐದುವರೆಗೆ ಎಚ್ಚರ ಆಯಿತು ಒಲೆ ಹತ್ತಿಸಿ ಬಂದು ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಮೂಗಲ್ಲೂ, ಬಾಯಲ್ಲೂ ರಕ್ತದ ಧಾರೆ ಹರಿಸಿತ್ತು. ಕೂಗಿದೆ, ಅವಳು ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಲ ಕೆಮ್ಮಿದಳು. ಬಾಯಿನಿಂದ ಅಷ್ಟು ರಕ್ತ ಹೊರಬಿತ್ತು.

“ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈತನ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಈತ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಗಿರಿಯಪ್ಪ ನನ್ನೇ ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಗಿರಿಯಪ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಾನೇ ಇದ್ದ ” ಏನು ಮಾಡೋದು ಮುನ್ನಾಮಿ. ನನಗೋ ಕಾಲೇ ಬಿದ್ದೋಯ್ತು. ಇದು ನಾನು ಕಂಡ ಯಾವ ಕಾಯ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲಾಂತಂದೊಂಡು, ಗಂಗನ್ನ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಸಕ್ಕದ ಪಾಪಿನ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕರೆಯಲು ಓಡಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರು ಬಂದು ನೋಡಿ ತಲೆ ಅಳ್ಳಾಡಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಅಲುಗಾಡದೆಯೇ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಆಮೇಲೆ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಕಣ್ಣು ತೆಗೆದು ‘ ಇಲ್ಲಿಬನ್ನಿ ’ ಎಂದಳು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೋದೆ. ‘ ನಾನು ಹೋಗ್ತೀನಿ ’ ಎಂದು ನೋಟದಿಂದ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಒಂದರಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಕೆಮ್ಮು ಬಂತು. ಒಂದು ಬಟ್ಟಲಷ್ಟು ರಕ್ತ ಕಾರಿದಳು.....ಮುಗಿಯಿತು ’ ಗಿರಿಯಪ್ಪನೂ ಮುಗಿಯಿಸಿ ಅಳುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದ. ನಾನು ಕೈ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಈತನ ತಲೆ ಅಳ್ಳಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಈತ ಕುರ್ಚಿಲಿ ಮೂರ್ಚಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಈತನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾತ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಓಡಿದರು. ನಾನೂ ತಣ್ಣೀರಿಗೆ ಓಡಿಕೊಲೋ ಬೆರಸಿ, ಅದರ ಬಾಟಲನ್ನು ತಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ — ಈತನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಎರಚಿದೆ

“ಜ್ಞಾನ ಬರೋ ಹೊತ್ಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾತ ಜೊತೀಲಿ ಈತನ ತಂದೆ ಯನ್ನೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮುದುಕರನ್ನೂ—ಆತ ಆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನ ತಂದೆ ಯೆಂದು ಆಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು—ಕರೆಕೊಂಡು ಬಂದ. ನಡೆದ ವಿಷಯವೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಹೊಸ ಮುದುಕ ಶುರುಮಾಡಿದ, ‘ಅಲ್ಲ ಕಣ್ರೀ ಏನೋ ಹುಡುಗ ವಿದ್ಯಾವಂತ, ಅನುಕೂಲಸ್ಥ ಅಂತ ನನ್ನ ರತ್ನಾ ನ ಕೊಡೋಣಾ ಅಂತ ಬಂದ್ನಲ್ಲೀ, ಈ ಮೂರ್ಛಾರತ್ನಕ್ಕೆ ಸದ್ಯ ದೇವರು ಪಾರುಮಾಡಿದ ’ ಅಂದ್ರು.

“ಈತನ ತಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದು, ‘ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಹುಡುಗ. ಕತೆಗಾರ, ಕವಿ, ಭಾವನಾ ಜೀವಿ, ಏನಾದ್ರೂ ಈ ತರಹದ್ದನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ ತನ್ನ ಮುಂದೆಯೇ ವಿಷಯ ನಡೀತೇನೋಂತ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದು ಸ್ವಭಾವ ಏನು ಮಾಡೋದು ಹೇಳಿ ಪರಿಣಾಮ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆಯಲ್ಲ’ ಅದ್ರೂ ಆತ ಹೇಳ್ತೀ ಕೇಳ್ತೀ, ಮಗನ್ನ ಕರೆಕೊಂಡು ಸಿರ್ರಂತ ಹೊರಟೋದ್ರು, ಈತನಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಮದುವೆ ನಿಂತೋಯ್ತು. ಅವತ್ತಿಂದ ಇವತ್ತುವರ್ಗೂ ಅಷ್ಟೆ, ಆತ ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ರಕ್ತ ಕಂಡ ಅಂದ್ರೆ... ..ಅದೇರೀತಿ ಆಗುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ದಲ್ಲಿ ಮಡವೆ ಕೆತ್ತು ರಕ್ತಾ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಪಟಾರ್ ಅಂತ ಮುಚ್ಚಿದ್ದು ಟವ ಲ್ಲಿಂದಾ, ಆತನ ಕಣ್ಣೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬೀಳ್ಬಿರ್ದೀಂತ ” ಎಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ.

“ಅದು ಸರಿ, ಈಗ ಆತ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಮುನಿಸಾಮಿ, ಪುನಃ ವರಸೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾ ಶುರುಮಾಡಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಯಾವುದೋ ಸ್ಪೂಡಿಯೋದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಕತೆ ಬರೆಯೊಂಡು. ಇವರದ್ದೇ ಒಂದು ಕತೇದು ಶೂಟಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕಾದ್ರೆ, ಹೀರೋ, ಕಾರ್ ಆಕ್ಸಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ..... ಪುನಃ ಈತನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಆದ್ವಾಗೇ ಆಯ್ತಂತೆ. ಸರಿ ಆಮೇಲೆ ಸ್ಪೂಡಿಯೋ ಬಿಟ್ಟು. ಈಗ ಪೋಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಂತೆ. ”

“ಪೋಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ?” ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ.

“ಹೌದು ಸಾರ್. ಆದ್ರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಬ್ರಾಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ನಿ, ಇಲ್ಲೇ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಬ್ರಾಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಮುಗಿಸಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ನೌಡರ್ ಒತ್ತಿದ.

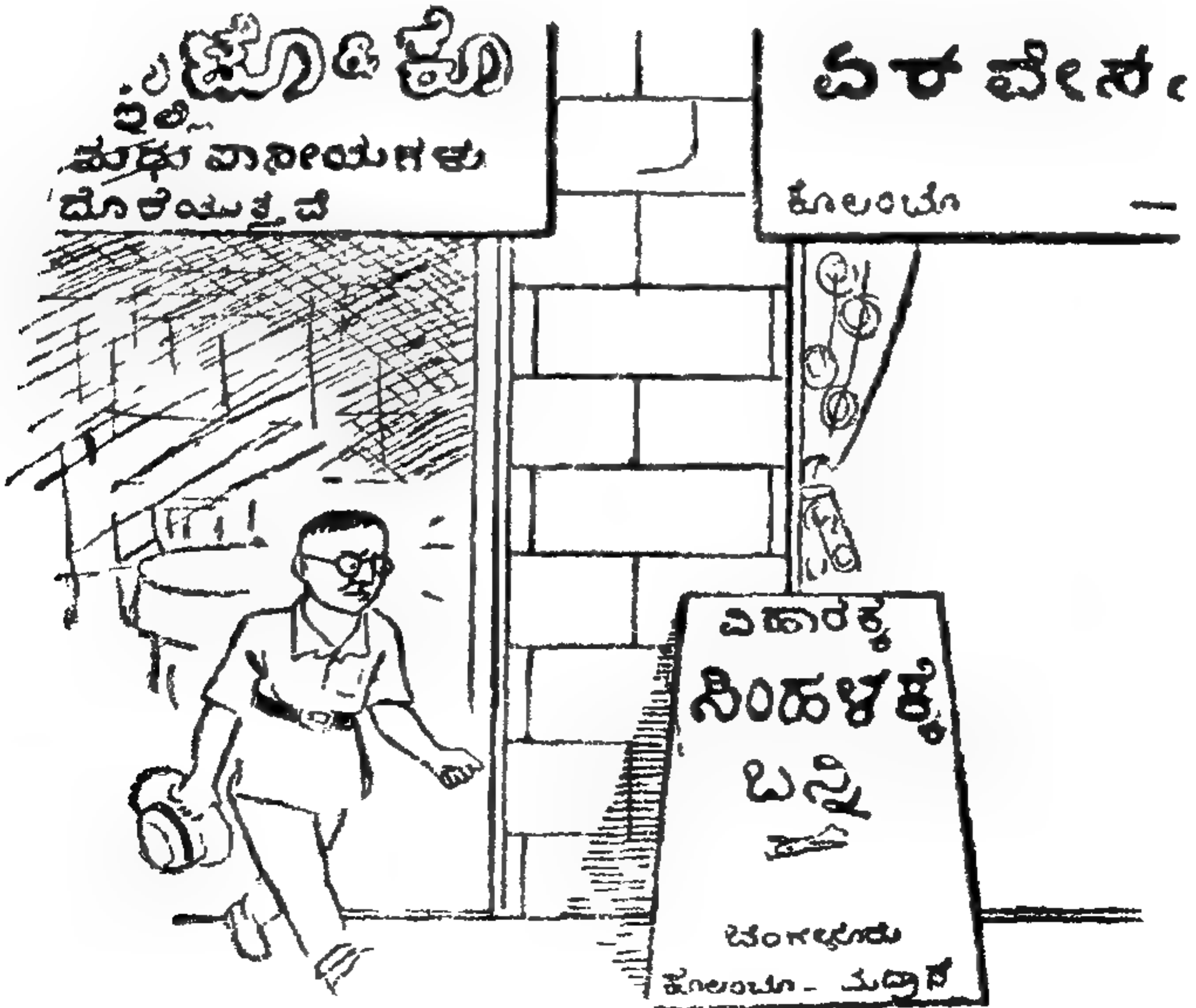
ಕರ್ಚೀಪಿನಿಂದ ನೌಡರನ್ನು ಕೊಡವುತ್ತ ಮುಖ ಮೊರಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಿದ್ದೆ.

—ಹೆಚ್. ಎಫ್. ಮೂರ್ತಿ.

ಹೊಸ ಗಾಡೆಗಳು

(ಧೂಮಕೇತು)

ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಧೂಮಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲ ; ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಧೂಮ ನೋಡಿದ
 ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡೋನಿಗೆ ಧೂಮಕೇತು ಕೇಡುಮಾಡಿತೆ ?
 ರಾನುಸೇತುವಿಗೆ ಹೋಗರೂ, ಧೂಮಕೇತು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ
 ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದವ ಧೂಮಕೇತು ಅಂದ್ರೆ ಧಾವಂತ
 ದೊರೆತನಕ ದೂರು, ಧೂಮಕೇತು ತನಕ ಮಾತು.
 ಬಾಲಹೋದ ನರಿ ಬಾಲದ ನಕ್ಷತ್ರ ನೋಡಿ ನಗ್ತಂತೆ
 ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆಕಾಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆ ?
 ಧೂಮಕೇತು ನೋಡೋಕೆ ಧಾವಳಿ ಬೇಕೆ ?
 ಧಾಂ ಧೋಂ ಎಂದರೆ, ಧೂಮಕೇತುವಿಗೇನು ?
 ಉಧ್ವ ಬಾಲಂ ; ಅಧಃ ಶಿರಂ.
 ದುರ್ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಧೂಮಕೇತು.



ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ
ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವೇನು
ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದು
ಕೊಡಲಲ್ಲವೇ ?

ಗಾಂಧಿ ತಮ್ಮೊಪ್ಪದೇಶಕ್ಕಾಗಿ
ಸಾವಿರಾರು ಕಡೆ ಅವರ ಭಾವ
ಚಿತ್ರ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿ-
ಲಲ್ಲವೇ ?



ನಿಮಗೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸುಲಭ
ವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಲ್ಲವೇ ?

ಮತ್ತಿನ್ನೇನೇ ನಮ್ಮನ್ನು
ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?



NADIG

ತಂಬೂರಿಯವ

“ಯಾಕಯ್ಯ, ಅವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ರಾಯರ ಕಚೇರಿ ಅತಿ ಅವಲಕ್ಷಣ ವಾಗಿತ್ತು?” ಎಂದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಮೂನ, ತಂಬೂರಿ ಮಿಾಟುವ ರಾಮೂನ! ಅದಕ್ಕೆ ಅವನಂದ: “ಅಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ! ಬಾಯಿ ಬಿಡೋ ಮಹರಾಯ ಶ್ರುತಿ ಹಿಡಿದು ಹಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾನೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ! ನನ್ನ ಪಿನ್‌ಪಾಟ್ ಬೇಡ, ಅಂತ ಸಂತೆ ಬೆನ್ನೂರಲ್ಲೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ಅವತ್ತಿನಿಂದ ನಾನೂ ಕೈ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೇನೆ, ಸಮಯದಲ್ಲಿ. ತಂಬೂರಿ ಕೆವೀನ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ನುಲಿಯು ವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಅದರ ಜೀವಾಳಾನೇ ಸಡಿಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ! ಈತನ ನಾಮಾನ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನೋಟೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದಪ್ಪದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಒಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನಲ್ಲಾ....ನನ್ನ ಹೆಸರು ಒಂದು ಸಲಾನಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಡವೆ? ನನ್ನಿಂದ ತಾನೆ ಈತನ ಮೊಳಗು ಮುಳುಗದೆ ಇರೋದು? ಯಾವ ಪಿಟೀಲಾದರೂ ಸರಿ, ಈತನಿಗೆ ಸದಾ ಕುಯ್ಯುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು; ಇವನನ್ನು ಸದಾ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು; ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬಾರದು. ಈತ ಏನು, ದೇವರೇ, ದೇವರ ಅವತಾರವೆ? ಎಳುತಂತಿ ಪಿಟೀಲು ಈತನಿಗಾಗದಂತೆ. ಸಸ್ತಸ್ವರಗಳೂ ಆಗದು, ಹಾಗಾದರೆ! ಕಚೇರಿ ಮುರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಎಣಿಸಿನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಪಿಟೀಲು ತಂತಿನೂ, ಪಕ್ಕ ವಾದ್ಯದವರ ಬೆರಳುಗಳನ್ನೂ!....ಇತನ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ತಬಲ ಬಡಿಯ ಬೇಕಂತೆ, ಆತ! ತಾಳ ಬಿದ್ದುಹೋದರೆ, ಎತ್ತಿಕೊಡೋದು ಅವನ ಕೆಲಸ ದೇವರು ಬುದ್ಧಿ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಅವನು ಬಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ಅನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ಮಹರಾಯರಿಗೆ. ಅವರವರ ದಾರಿ ಅವರವರಿಗೆ, ಅವರವರ ಪೂರ್ವಜನ್ಮ ಫಲದಂತೆ ಅವರವರು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಪರಿ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ, ಆಸಾಮಿಗೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಸಂಗೀತ ಸಭಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿದಾರಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧ ಜಗಳಗಂಟಿಗರು! ಹಿಮ್ಮೇಳದವರು ಅಂದ್ರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ. ನನ್ನ ಹೆಸ ರನ್ನೇ ಇದುವರೆಗೂ ಒಬ್ಬನೂ ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಾರ ಹಾಕುವಾಗ, ಆತನಿಗೆ ದಿಂಡಿನ ಹಾರ, ಈತನಿಗೆ ಒಂದೆಳೆ ಹಾರ, ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಮುರುಕಲು ಕುಚ್ಚು! ಆತನಿಗೆ ಕಾರು, ಈತನಿಗೆ ಜಟಕಾ, ನನ್ನ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಕಡೆ ಗಮನವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇನೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ, ಆತನ ಮೇಲೂ, ಸಭಿಕರ ಮೇಲೂ ಸೇಡುತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದು.”

ದಂ ತ ಶಾ ಸ್ತ್ರೀ

ಕೈಲಾಸಂ ಹಳೇಕತೇನ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೇಳಿದ ರಾಮರಾಯ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿ ತನಕ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡ. ನಕ್ಕ—ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ನಕ್ಕ.

ಆಗಲೇ, ನಮ್ಮ ಅಶ್ವಿನೀ ಕುಮಾರ ಹೇಳಿದ್ದು.

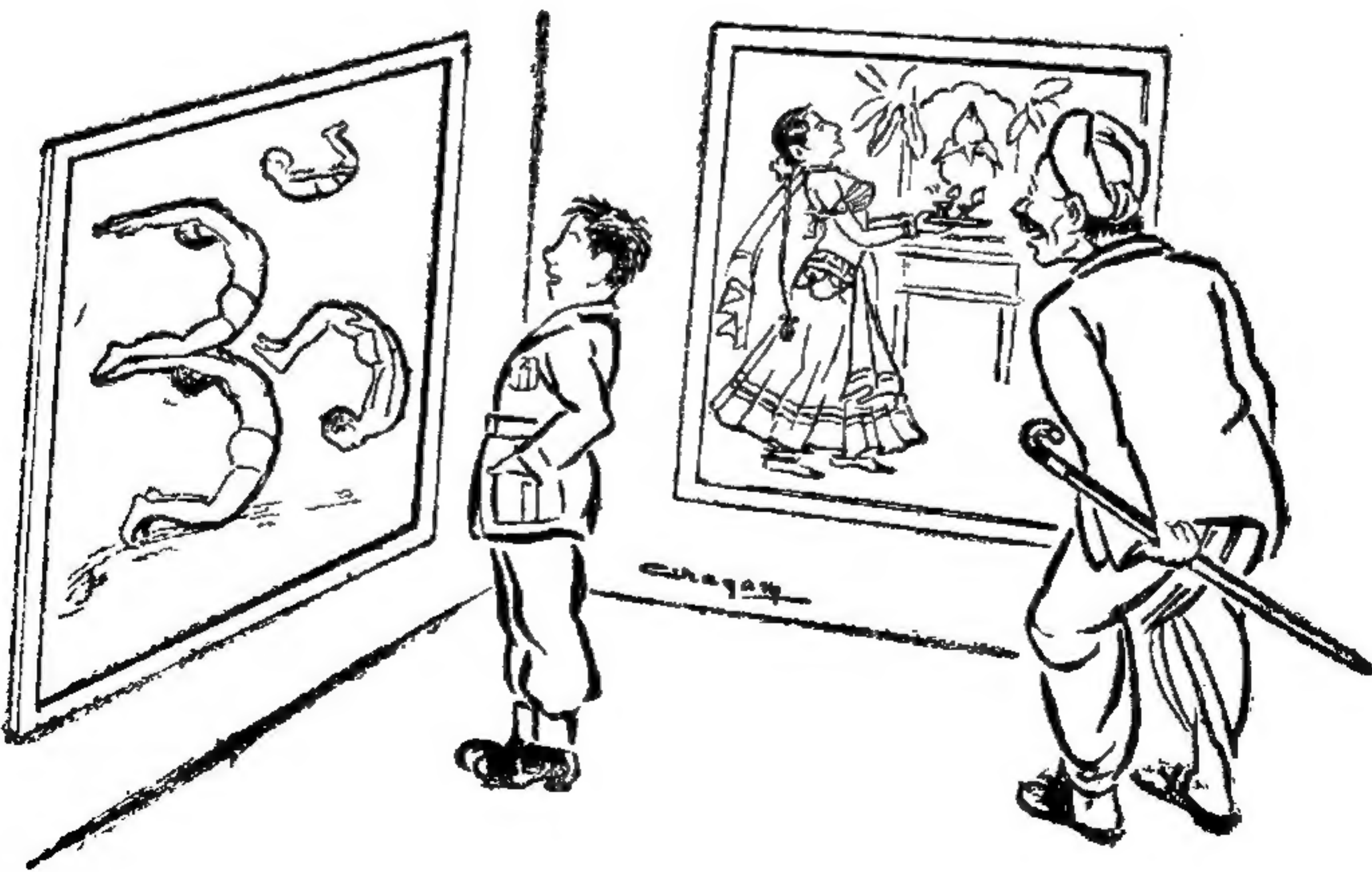
“ರಾಮರಾಯ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಅತಿಸಾರ ಬಂದಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾರ ಖಾಯಿಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಿರಬೇಕು,

ಏಕೆಂದರೆ ಮೂವತ್ತೈದಾದಾಗ ಕೂಡ ಮುಂದಿನ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮ ಸಮದ ರೇಖೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ ಅವನು ನಕ್ಕಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ, [ಹಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿನ ರೇಖೆಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಹುದು” ಎಂದು.

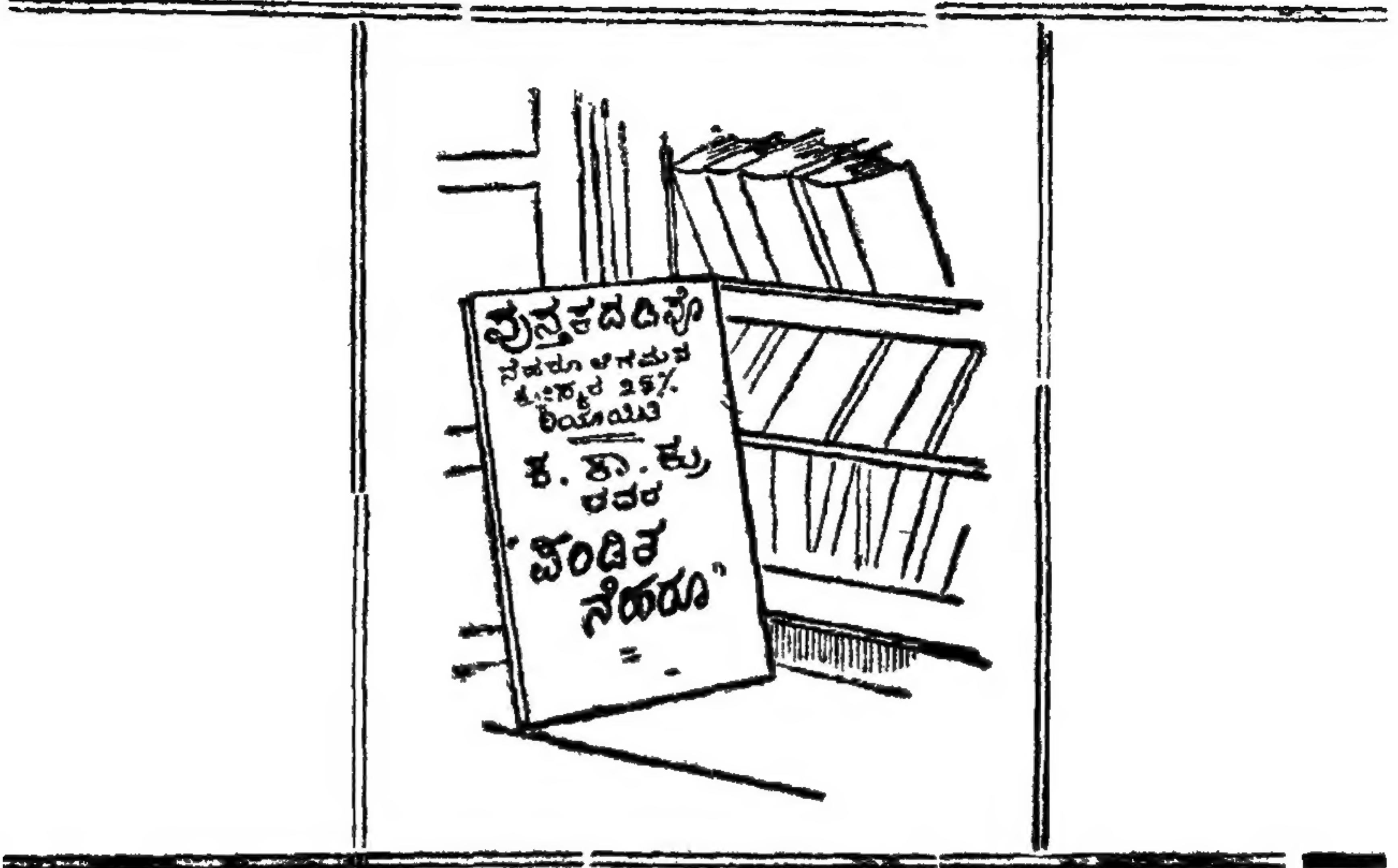
ಎಲ್ಲರೂ ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ ನೋಡಿದೆವು. ಕೈಗೆರೆಯಿಂದ, ಜಾತಕದಿಂದ ಪೂರ್ವದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಅಂಗಾಲಿನ ಕಾಕರೇಖೆ ಪದ್ಮರೇಖೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು ಆದರೆ ದಂತರೇಖೆ! ಇನ್ನೂ ಏನೇನಿದೆಯೋ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ!

ಎಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಯಬ್ದ, ಯೋಚನಾ ಪರಾಜ್ಞುರಾದರು!

ಆಗ ರಾಮರಾಯ ತನ್ನ ದಂತಾವಳಿಯನ್ನೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ. ‘ನಮ್ಮ ಕೃತಕ ದಂತಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಸಹಜವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಶ್ವಿನೀ ಕುಮಾರರೇ’, ಎಂದ.



ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ ನಮ್ಮರಿಗೆ ಬಂದಾಗ



ಹತ್ತೇದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಕಲಿಸುತ್ತೇನೆ.
ನೆಹ್ರೂ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ
ಅರ್ಥನಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.



ನೆಹ್ರೂ ಬೊಂಬೆಗಳು
ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡು !